

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 - 7649814
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

12 Ekim 2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mehmet ÖZHASEKİ
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

MERSİN MİLLETVEKİLİ
SAYIN AV. ALİ BOZAN'IN
TBMM 7/2217 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

SORULAR

Mersin'in Toroslar İlçesi'nin Musalı Köyü'nün Darısekisi Şahinpınarı mevkiisindeki Deliçay üzerinde 2013'de kurulan MMK Madencilik bünyesindeki krom atık arıtma ve depolama havuzu ve toprak seddi 2022 yılı Ocak ayında yoğun yağmur yağışı sonrasında çökmüştür. Zehirli atıklar Deliçay Deresi'ne karışarak Toros Dağları'ndan Akdeniz ilçesini geçerek denize akmaktadır. Bu zehirli atıklar civardaki tarım alanlarına, su kanallarına, Deliçay Deresi'ne ve Akdeniz'e karışması ciddi bir çevre felaketine sebep olmak riski taşımaktadır.

Aradan geçen yaklaşık 1 buçuk yıllık sürede bu yaşanan çevre faciasından dair hiçbir önlem alınmaması nedeniyle kimyasal atıklar Deliçay'a akmaya devam etmektedir. Keyfiyetçi bir önlemsizliğin yaşandığı bölgede risk her geçen gün büyümektedir. Krom madeni atıklarının Deliçay'a karışması bölgede yaşayan tüm canlılar için hayati bir tehliktir. Canlıların yok olmaması ve büyük bir doğa felaketinin önüne geçilmesi için yetkili kurumlar derhal önlem almalıdır.

Bu kapsamda;

- 1- MMK Madencilik'e ait krom atık arıtma ve depolama havuzu ve toprak seddi neden yağmur yağışından etkilenmeyecek şekilde inşa edilmemiştir?
- 2- Bakanlığınız bugüne kadar MMK madencilik şirketine dair gerçekleşen denetimlerinde buradaki çöküşü nasıl öngörememiştir ve neden önüne geçebilmek için gerekli kontrolleri sağlayamamıştır?
- 3- Arıtma havuzunun çökmesinin sorumluları kimlerdir ve hakların da herhangi bir işlem yapılmış mıdır?
- 4- Deliçay'daki krom atık arıtma ve depolama havuzu ve toprak seddinin çöküşünün üzerinden bir buçuk yıl geçmesine rağmen neden gerekli tedbirler halen alınmamakta ve kimyasal atıklar akmaya devam etmektedir?
- 5- Madeni atıkların Deliçay'a karışmaya devam etmesiyle bölgede yaşayan tüm canlıların hayatını riske atan ve bir doğa felaketine sebep olabilecek sorunların önüne geçebilmek için herhangi bir planınız var mıdır?
- 6- Deliçay civarında yaşayan veya tarım alanları bulunan halkın bu sorundan kaynaklı mağduriyetlerinin giderilmesi için bir çalışmanız var mıdır?

CEVAPLAR

- 1- Krom madeni zenginleştirme atıklarının depolandığı Minsan Mad. San. ve Tic. A.Ş. firmasına ait atık havuzunun stabilitesinin sağlanması, jeoteknik açıdan uygun şev açılarının sağlanması, kaymayı önleyecek seddenin oluşturulması sorumlulukları işletici şirkete aittir. Bakanlığımıza ve Mersin Valiliği Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğüne firma tarafından herhangi bir başvuruda bulunulmamış olup, bu hususta verilmiş uygunluk veya onay bulunmamaktadır
- 2- Tesiste daha önce gerçekleştirilen denetimlerde atık havuzunda herhangi bir bozulma, açılma tespit edilmemiş olup atık havuzu seddesinin açılacağı öngörülmemiştir. Olayın ertesi gününden itibaren ve Mersin Valiliği Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü gerekli önlemleri almış, ilgili kurumları bilgilendirmiş ve tesisin faaliyetini sonlandırmıştır.
- 3- Krom madeni zenginleştirme atıklarının depolandığı atık havuzu Minsan Mad. San. Ve Tic. A.Ş. firmasına aittir. Atık havuzu seddesinin açılması sonrası tesis faaliyeti Mersin Valiliği Olur'u ile durdurulmuştur.

Çevre Kanunu' nun 20. maddesinin (v) bendi uyarınca idari yaptırım uygulanmış olup 21.04.2022 tarihinde firmaya tebliğ edilmiştir.

Minsan Madencilik San. Ve Tic. A.Ş. firmasına Türk Ceza Kanunu' nun 181. ve 182. maddeleri uyarınca yasal işlem yapılması hususunda 19.05.2022 tarihinde Mersin Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulmuştur.

- 4- Olayın gerçekleştiği günden itibaren Mersin Valiliği Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü gerekli tedbirleri almış olup söz konusu tesiste her türlü madencilik faaliyetini Vali Olur'u ile durdurmuştur.

14/02/2022 tarihinde yapılan denetimde; dere kenarındaki malzeme kaldırma çalışmalarına devam edildiği, yıkıntı olan köy yolunun tamir edildiği, atık havuzu seddesinin onarıldığı ve havuzdan su çıkışının olmadığı tespitleri yapılmıştır. Bu zamana kadar yapılan denetimlerde atık havuzunda herhangi bir açılma, atık akması görülmemiştir. Ayrıca 26/07/2023 tarihinde yapılan denetimde tesiste herhangi bir faaliyet görülmemiştir.

- 5- Atık havuzu seddesi kapatılmış olup havuzdan dereye herhangi bir akış görülmemiştir.
- 6- Civarda yaşayan vatandaşlar tarafından, hasar veya mağduriyet yaşadıklarına ilişkin Mersin Valiliği Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğüne herhangi bir başvuruda bulunulmamıştır.